

KİLİM

Kilim, Atalarımızın Orta Asya'dan getirdiği hayat tarzının devamı olarak Anadolu'da da devam eder. Göçebe, yani konan göçen toplumların hafif, kolay taşınan, her şekilde kullanılan cevaben en pratik eşyasıdır.

Kilimler yalnızca bir eşya olarak görülmemelidir. Yaşadığı toplumun hayatı, sosyal yapısı olayları, kültürü, kilime yansır. Kilim desenine motifine anlam yüklenir. Dokunduğu toplumun ve dönemin mesajlarını içerir. Her sosyal grubun veya yörenin kilim motif ve desenlerinin farklı oluşu bundandır.

Kilim yalnızca toplumu ve kültürü anlatmaz, işlemez. Aynı zamanda kilim dokuyanın eseridir. Onun duygularını, hayata bakışını, zekasını, gelecek kaygılarını da yansıtır. O yüzden bölgemizde “ Kilimin dili var. Kilim konuşur.” Deyimler söylenir. Kilimden iyi anlayan irisi hangi bölgeye, ait olduğunu, dokuyanın mesajlarını bilir.

Kilim koyunların yünlerinden eğilerek elde edilen iplerden yapılır. Köy esintili ağaç ve bitkilerin kabuk, yaprak ve köklerinden üretilen boyalar iplerle kaynatılarak renkler elde edilir. Kilim renkleri bazen uyumlu, bazen uyumsuz olur. Renkler de bazen doğal ip renkleri kullanılır. Siyah, mor, beyaz gibidir.

Kilimlerin boyları yani ebatları farklı olur. Seccade, orta, büyük şeklinde ayrılır. Genellikle “iki kuşak dediğimiz parça birleştirilerek kilim oluşur. İki parçanın simetrik olur.

Kilim, ayak basılan yere serilmez. Buralara çul dediğimiz keçi kılından örülen dokumalar serilir. Kilim misafir odaları, duvarlar, yüklükler gibi insanlarına değer verdiği yerlere serilir. Yastık, minder içinde kullanılır.

Bugün kilim Anadolu'da olduğu gibi yöremizde de kalmadı gibi. Bir dönem tüccarlar köy köy gezip naylon, suni sergilerle değiştiler. Kalanlar da duvarlara asılıyor, odalarda kullanılıyor.

Kilim, dokuması kolay, maliyeti ucuz olduğundan Toroslar'da halâ dokunuyor. Devletin teşviki, kooperatif örgütlerinin organizesi ile dokunuyor olsa da sürekli üretim olamıyor. Ama içinde yaşadığımız kent ortamında kilimlere hala yer var. Köklerimiz olan kilimi yaşatmalıyız.

Andırın göç yolu üzerinde geçiş bölgesi olduğundan hem İç Anadolu'nun, hem Çukurova'nın kilim türlerini yaşar. Yöremizde Afşar kilimi, Yörük kilimi türleri yaygındır. Halen de dokunmaktadır.

Özetle, kilim bizdendir. Kilim bizi anlatır. Her kilim emek, göz nuru ile meydana gelir. Kilimin dili vardır. Kilim konuşur. Kilim geleneklerimiz, göreneklerimizin ta kendisidir.